

Evaluatierapportage		Datum :1 augustus 2018
Naam project	Invoering Diftar	
Opdrachtgever	D.P. de Kruif (bestuurlijk), Corrine Ockhuijsen (ambtelijk)	
Projectleider	Tineke Nagel-Nijkamp	
Startdatum	Beoogde einddatum	Beoogde doorlooptijd
	eind 2016 voor invoering diftar, rest: Q4 2017	1 jaar
1. Inleiding		
<p>Na aanleiding van bewonersonderzoeken in 2013 is het Verbeterplan Afvalscheiding/inzameling 2015-2017 vastgesteld. Hierin stonden 10 verbeterpunten voor de afvalinzameling, één van de verbeterpunten was de invoering van diftar.</p> <p>Op 1 januari 2017 is diftar ingevoerd. Hiervoor is een plan van aanpak geschreven. Hierin zijn 7 deelprojecten beschreven:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Bepalen uitvoeringsvorm2. Aanbestedingstraject voor huisvuil3. Vervangen minicontainers en invoering Container Management Systeem4. Aanpassingen milieustraat5. Aanpassingen pasjes ondergrondse containers6. Aanpassingen belastingen7. Communicatietraject <p>De 7 deelprojecten zijn allemaal afgerond.</p>		
2. Resultaten		
<p>De resultaten van de deelprojecten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">• Op 1 januari 2017 is de gemeente Woudenberg aandeelhouder van ROVA geworden en voert ROVA de afvalinzameling in Woudenberg uit.• Op 1 januari 2017 is diftar ingevoerd. De inwoners betalen sindsdien een vast tarief per jaar (vastrecht) en daarnaast betaald men per aanbieding van het restafval (variabel tarief).• Alle mincontainers voor restafval en GFT zijn vernieuwd en voorzien van een chip. Registratie van de containers gebeurt met een container management systeem van ROVA.• De frequentie van het ophalen van restafval is verlaagd van 1x per 2 weken naar 1 x per 4 weken• De meeste inwoners hebben een minicontainer gekregen voor de inzameling van PMD en er zijn 5 ondergrondse containers voor PMD geplaatst. Er zijn nog enkele appartementen waar het PMD nog in zakken wordt verzameld.• Er zijn opstelplaatsen aangewezen en gecreëerd waar de inwoners de minicontainers dienen te plaatsen op de ledigingsdag.		

- De pasjeslezers van alle ondergrondse containers zijn vervangen en alle inwoners die gebruik maken van een ondergrondse container hebben hiervoor een nieuw pasje ontvangen. Registratie van het aantal ledigingen gebeurt met een container management systeem van ROVA. De containers worden nu gelegegd op basis van volmelding. Zodra een container voor 80% vol zit, krijgt ROVA een melding en wordt de container gelegegd.
- Alle 200 prullenbakken in de openbare ruimte zijn vervangen voor prullenbakken met een kleiner inwerpopening.
- In 2017 betaalden de inwoners voor het grof huishoudelijk afval (GHA) en voor het gemengd bouw- en sloopafval (GBS) op basis van een schatting van het volume.
- Op 1 januari 2018 is de aangepaste Milieustraat met weegbrug geopend. Er wordt nu voor het GHA en het GBS betaald op basis van het gewicht.

Afvalcijfers 2017

De inzamelingsresultaten over 2017 zijn goed. Het gemiddeld aantal aanbiedingen van het restafval lager is dan verwacht (zie tabel 1).

Inzamelmiddel	Gemiddeld aantal aanbiedingen 2017 geschat	Gemiddeld aantal aanbiedingen 2017 gerealiseerd
Minicontainer restafval 240 liter	7	6,07
Minicontainer restafval 140 liter	7	3,31
Ondergrondse restafval container	28	18,34

Tabel 1: Aantal geschatte en gerealiseerde aanbiedingen van restafval in 2017.

Afvalstroom	Hoeveelheid 2017 (ton)	Hoeveelheid 2016 (ton)
Restafval	876	2.205
Grof huishoudelijk afval	217	651

Tabel 2: Hoeveelheid restafval in 2016 en 2017.

De hoeveelheid restafval is afgenomen door de invoering van diftar. Er is 60% minder restafval en 77% minder grof huishoudelijk afval ingezameld in 2017 (zie tabel 2). De landelijke doelstelling voor 2020 is 75% gescheiden inzamelen en minder dan 100 kg restafval per inwoner. In de gemeente Woudenberg hebben we in 2017 81% van het afval gescheiden ingezameld en 86 kg restafval (69 kg fijn en 17 kg grof) per inwoner. Hiermee is de doelstelling voor 2020 al in 2017 gehaald.

Als de resultaten van de eerste helft van 2018 worden doorgetrokken naar een heel jaar komen we uit op 82% gescheiden inzameling en 88 kg restafval per inwoner. Dit is in lijn met de resultaten van 2017.

De resultaten zijn ook terug te vinden in de jaarrapportage over 2017 van ROVA die als bijlage is toegevoegd.

Belastingaanslagen afvalstoffenheffing 2017

Om de belastingaanslagen voor de afvalstoffenheffing te kunnen opleggen is een uitwisseling van ledigingsgegevens van adressen nodig tussen ROVA en de gemeente Woudenberg. Hiervoor is een koppeling noodzakelijk. Deze koppeling werkte niet helemaal zoals het zou moeten. Het opleggen van de belastingaanslagen afvalstoffenheffing over 2017 ging hierdoor niet helemaal volgens de planning. Er zijn 200 van de 4.489 aanslagen een maand later opgelegd dan de bedoeling was. Na aanleiding van de belastingaanslag voor de afvalstoffenheffing 2017 zijn 30 bezwaren ingediend. Twee bezwaren zijn gegrond verklaard, de overige 28 bezwaren zijn ongegrond verklaard. Er zijn 15 vrijstellingsverzoeken gekomen i.v.m. medische indicatie. Deze zijn allemaal toegewezen.

3. Financiën

Projectkosten

De aandelen van ROVA zijn gekocht voor €210.431. Dit bedrag is opgenomen op de balans. De activa van afval zijn tegen een boekwaarde van €88.943,44 aan ROVA verkocht. Het bedrag dat we ontvangen valt weg tegen de kapitaalslasten van de activa, die daarmee van de begroting af gaan.

De benodigde ICT koppeling is door GouWIT geleverd. De kosten hiervoor bedroegen €15.846

De jaarlijkse kapitaalslasten voor het vervangen van de afvalbakken in de openbare ruimte bedragen € 5.985.

De gemeenteraad heeft voor het aanpassen van de milieustraat €175.000 beschikbaar gesteld. Een deel van de kosten voor het aanpassen van de milieustraat betreft eenmalige kosten voor de gemeente, een deel van de kosten betreft aankopen die via de kapitaalslasten van de gemeente worden verrekend en een deel van de kosten betreft aankopen die via de kapitaalslasten van ROVA worden verrekend. Voor de kosten die via de kapitaalslasten van ROVA verrekend worden is een DVO mutatie afgesloten. In tabel 3 staat een overzicht van de kosten.

Het aanpassen van de Milieustraat met de plaatsing van een weegbrug bleek niet te realiseren binnen de bestaande capaciteit. Hiervoor is een externe projectleider aangetrokken. Deze begeleidt naast het aanpassen van de milieustraat ook het plaatsen van de zoutloods en het aanpassen van het gebouw op de gemeentewerf.

Kosten aanpassen Milieustraat	Eenmalig	Jaarlijks
Eenmalige kosten		
-Ontwerp en voorbereiding milieustraat	€ 492	
-Bomen kappen	€ 2.197	
-Aanpassen elektra	€ 1.596	
Kapitaalslasten gemeente		
- opstelplaats containers milieustraat		€ 1.766
- bestrating milieustraat, aanpassen hekwerk en verplaatsen porto cabin		€ 2.383
-camera's		€ 2.330
Kapitaalslasten ROVA		€ 40.419
- weegbrug		
- slagbomen bij weegbrug,		
- containers		
- ICT apparatuur		
- bebording		
Totaal	€ 4.285	€ 46.898

Tabel 3: Kosten aanpassen Milieustraat

In het plan van aanpak zijn de kosten voor de invoering van diftar geschat op €290.000. In tabel 4 staan de eenmalige en de jaarlijkse kosten van de invoering van diftar. De overige kosten worden via de dienstverleningsovereenkomst met ROVA jaarlijks verrekend.

Kosten	Eenmalig	Jaarlijks
ICT koppeling	€ 15.846	
Vervangen afvalbakken		€ 5.985
Milieustraat	€ 4.285	€ 46.898
Kosten externe projectleider (236 uur)	€ 18.700	
Totaal	€ 38.831	€ 52.883

Tabel 4: Kosten project invoering diftar

Financiële resultaten 2017

De totale kosten van ROVA bedroegen € 463.050 in 2017, terwijl er € 548.492 was begroot. Bij de eindafrekening over 2017 heeft de gemeente Woudenberg een bedrag van € 85.442 teruggekregen van ROVA.

Het dividend dat de gemeente Woudenberg jaarlijks ontvangt van ROVA bedroeg in 2017 € 71.498. In de begroting 2017 van Woudenberg was € 60.000 opgenomen.

Op aanwijzing van de accountant zijn in 2017 geen dividendbaten opgenomen. Het ontstaan van de dividendverplichting ontstaat ná afsluiting van het boekjaar en mag pas in het jaar van ontstaan van de verplichting worden meegenomen. Dit betekent dat het dividend over 2017 uiteindelijk niet in de jaarrekening over 2017 is meegenomen, maar in de cijfers van 2018 zal worden verwerkt.

In 2017 hebben de inwoners €16.950 betaald voor het inleveren van grof huishoudelijk afval (GHA) en gemengd bouw en sloopafval (GBS) op de Milieustraat.

In de eerste helft van 2018 is er € 18.000 betaald voor het inleveren van GHA en GBS.

Alle genoemde bedragen zijn exclusief BTW

Kosten afvalstoffenheffing

In 2016 betaalden de inwoners:

€ 157,50 voor een éénpersoonshuishouden

€ 210 voor een meerpersoonshuishouden

In 2017 betaalden de inwoners € 140 vastrecht per jaar. Daarnaast betaald men een variabel tarief per aanbieding van het restafval. In 2017 waren de tarieven:

€ 9,21 per lediging van een 240 l. minicontainer

€ 5,60 per lediging van een 140 l. minicontainer

€ 2,30 voor een zak restafval in de ondergrondse container.

Inzamelmiddel	Gemiddeld aantal ledigingen	Afvalstoffenheffing gemiddeld (incl. vastrecht)
240 l. minicontainer	6,07	€ 196
140 l. minicontainer	3,31	€ 159
ondergrondse container	18,34	€ 182

Tabel 5: Gemiddelde kosten voor de afvalstoffenheffing in 2017 per inzamelmiddel

Inwoners die gebruik maken van een 240 l. minicontainer zijn er gemiddeld € 14 op vooruitgegaan met de invoering van diftar. Inwoners die gebruik maken van een 140 l. container betalen gemiddeld evenveel afvalstoffenheffing als voor de invoering van diftar. Meerpersoonshuishoudens die gebruik maken van een ondergrondse container zijn er gemiddeld € 18 op vooruitgegaan. Alleen éénpersoonshuishoudens die gebruik maken van een ondergrondse container zijn er in 2017 € 24,50 op achteruit gegaan.

Een aantal huishoudens heeft veel aanbiedingen gedaan via de minicontainer of de ondergrondse container:

Aantal ledigingen per inzamelmiddel in 2017	Aantal huishoudens
meer dan 10 aanbiedingen v.d. minicontainer (rest)	572

Tussen de 40 en 59 aanbiedingen in ondergrondse container	41
Meer dan 60 aanbiedingen in ondergrondse container	50

De tarieven voor de minicontainers zijn in 2018 gelijk gebleven, maar het tarief voor een lediging in een ondergrondse container is verlaagd naar €1,55 per zak. Indien het aantal ledigingen in 2018 gelijk is aan het aantal ledigingen van 2017 gaan éénpersoonshuishoudens gemiddeld € 168 betalen voor de afvalstoffenheffing. Dit is € 10,50 meer dan in 2016.

4. Organisatie

Dit project is vanuit de lijnorganisatie georganiseerd. De projectorganisatie bestond uit een combinatie van mensen van ROVA en interne medewerkers van de afdeling Realisatie en Beheer en team leefomgeving. Terugkoppeling en afstemming vond regelmatig plaats in de stuurgroep en in de werkgroep.

5. Tijd

Het aantal uren dat besteed is aan het project invoering diftar is aanzienlijk hoger dan vooraf was geraamd in het plan van aanpak. Vooral het aantal beleidsvragen die door de gemeente beantwoord moesten worden namen veel tijd in beslag. Deze urenbesteding is vanuit de lijn opgepakt. De invoering van diftar is conform planning gerealiseerd.

6. Informatie

Er is grote aandacht geweest voor de communicatie richting de inwoners. Informatiefolders, informatieavonden, brieven rondom de containerwisseling en de gratis omruilactie en de opstelplaatsen. Binnengekomen vragen zijn beantwoord en daar waar behoefte was aan maatwerk is dit in overleg opgepakt.

7. Kwaliteit

Met de toetreding tot ROVA heeft de gemeente Woudenberg veel kennis over de invoering van diftar ter beschikking gekregen. ROVA voert al sinds 1998 diftar in bij het grootste deel van de deelnemende gemeenten. ROVA heeft ook capaciteit geleverd om de invoering van diftar samen met de medewerkers van de gemeente Woudenberg te realiseren.

8. Evaluatiepunten

- Het beantwoorden van vragen van inwoners kostte veel meer tijd dan van tevoren was voorzien. De taakverdeling tussen ROVA en de gemeente over het beantwoorden van de vragen was als volgt: ROVA beantwoorde de vragen over de uitvoering en de gemeente beantwoorde de beleidsvragen.
- De wensen van ROVA voor de ICT koppeling bleken niet realiseerbaar voor GouwIT, de leverancier van het softwarepakket voor de afdeling belastingen. Na diverse overleggen heeft ROVA besloten om de wensen aan te passen. Dit overleg heeft veel tijd gekost. Het bleek lastig om de betrokken partijen op één lijn te krijgen. Dit werd extra moeilijk doordat de materie erg technisch en daardoor lastig te doorgronden was.
- Er is € 290.000 begroot voor het project invoering diftar. Doordat de meeste kosten jaarlijks terugkeren via de kapitaalslasten (van de gemeente en van ROVA) is het niet mogelijk om te zeggen of de kosten binnen de begroting zijn gebleven.

9. Conclusie

De doelstelling om met de invoering van diftar de hoeveelheid restafval te reduceren

naar minder dan 100 kg per inwoner per jaar en meer dan 75% van het huishoudelijk afval te scheiden is in 2017 gehaald.

Alleen éénpersoonshuishoudens die gebruik maken van een ondergrondse container zijn gemiddeld iets meer gaan betalen voor de afvalstoffenheffing in 2017. Alle overige huishoudens betalen gemiddeld hetzelfde als voor de invoering diftar of zijn er op vooruitgegaan.

10. Het vervolg

Bewonersonderzoek ROVA 2018

In september 2018 houdt ROVA de tweejaarlijkse bewonersonderzoeken bij al haar gemeenten. Hieruit zal blijken wat de tevredenheid is van de inwoners van Woudenberg over de afvalinzameling. Ook zullen er wellicht aandachtspunten naar voren komen die om verbetering vragen.

Landelijk beleid 2015

Met de invoering van diftar voldoet de gemeente Woudenberg aan de landelijke doelstelling op het gebied van afval voor 2020:

75% gescheiden inzamelen en minder dan 100 kg restafval per inwoner.

Inmiddels zijn ook de landelijke doelstellingen voor 2025 bekend:

90% gescheiden inzamelen en minder dan 30 kg restafval per inwoner.

Coalitieakkoord 2018-2022

De huidige coalitie van Woudenberg legt de lat nog hoger dan de landelijke doelstelling. In het Coalitieakkoord Gemeente Belangen Woudenberg & Christen Unie & VVD 2018-2022 staat wat de coalitie wil bereiken op het gebied van afval: "Daarnaast streven we naar het voorkomen van afval en het optimaal hergebruik van grondstoffen (circulaire economie) Het afval dat er dan toch nog is, scheiden we als dorp zo goed mogelijk. Daardoor hebben we in 2020 bijna geen restafval meer." Ook staat daar in dat de gemeente wil kijken naar nieuwe technologische mogelijkheden om deze doelstelling te halen.

Afvalbeleid gemeente Woudenberg 2019-2025

De aandachtspunten uit het bewonersonderzoek en de doelstellingen van het landelijk beleid en de ambities uit het coalitieakkoord zullen de uitgangspunten worden voor het nog vast te stellen afvalbeleid gemeente Woudenberg 2019-2025.